

TANTÁRGYI TEMATIKA

Szociológia

2024/2025. I. félév

Tantárgy neve: Szociológia	Tantárgy Neptun-kódja: Levelező tagozat: AJJOE141IÜ2 Tárgyfelelős intézet: Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet Jogelméleti és Jogszociológiai Tanszék Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Lehotay Veronika, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1. félév – őszi	Előfeltétel: -
Óraszám: 10 óra/félév	Számonkérés módja: beszámoló
Kreditpont: 3 kredit	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy célja, hogy bemutassa az általános szociológia fejlődésének történetét, módszertanát, legfontosabb képviselőit és elméleteiket. Áttekintjük továbbá a szociológia által hagyományosan vizsgált és kutatott témaköröket a nemzetközi és a hazai szakirodalom feldolgozásával, valamint betekintést kaphatnak a hallgatók a jogszociológia néhány aspektusába is.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T1, T2, T4 <i>képesség:</i> K1 <i>attitűd:</i> A2 <i>autonómia és felelősség:</i> F1</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>1. <u>2024. szeptember 21. szombat, 13.20-16.40, online</u> A szociológia fogalma, módszerei, viszonya a jogtudományhoz. Szociológiatörténet. Rendszerelméletek. Struktúraelméletek. Cselekvéseméletek.</p> <p>2. <u>2024. október 12. szombat, 13.20-16.40, XXI. előadó</u> Társadalmi csoportok, személy- és csoportközi viszonyok. Kisebbségek, diszkrimináció. Szocializáció. Jogszociológia. I. <i>Önkéntes ZH.</i></p> <p>3. <u>2024. november 9. 8.20.- 10.00.</u> A magyar társadalom legfontosabb szociológia jellemzői a rendszerváltás óta. II. <i>Önkéntes ZH. online</i></p>	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Önkéntes zárthelyi dolgozatok a konzultáción elhangzottakból.</p> <p>A beszámoló teljesítésének módja, értékelése: <u>Teljesítés módja:</u> írásbeli beszámoló háromfokozatú értékeléssel (a tételsorból 4 kérdés kidolgozása) A sikeres félévközi önkéntesek ZH-k érdemjegyét az oktató <i>megajánlhatja</i>. A ZH és a beszámoló eredményének átlaga adja a végleges érdemjegyet. <u>Teljesítés értékelése:</u> a háromfokozatú értékelés az alábbi százalékos megoszlás alapján alakul ki: Kiválóan megfelelt (5): 75–100 % Megfelelt (3): 51–74 % Nem megfelelt (1): 0–50 %</p>	

Kötelező irodalom:

1. Hidasi Viktória – Vinnai Edina: *Bevezetés a szociológiába*. Miskolc: Miskolci Egyetemi Kiadó, 2015.
2. Andorka Rudolf: *Bevezetés a szociológiába*. (Második javított és bővített kiadás) Budapest: Osiris Kiadó, 2006.
3. Giddens, Anthony: *Sociology*. (6th edition) Polity Press, 2009.

Ajánlott irodalom:

1. Fleck Zoltán: *Szociológia jogászoknak*. Budapest: Napvilág Kiadó, 2003.
2. Bencze Mátyás – Vinnai Edina (szerk.): *Jogszociológiai előadások*. Egyetemi jegyzet. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó, 2012.
3. Cotterrell, Roger: *The Sociology of Law. An Introduction*. (2nd ed.) London, Dublin, Edinburgh: Butterworths, 1992.

Hallgatói ügyintézés:

Hodosi Gabriella A/6.épület 222. szoba

Tel: 0646/565-186

e-mail: gabriella.hodosi@uni-miskolc.hu

Miskolc, 2024. szeptember 5.

Jó felkészülést kíván:

Dr. Lehotay Veronika

veronika.lehotay1@uni-miskolc.hu

Szociológia
Önellenőrző és vizsgakérdések
2024/2025. I. félév

1. A szociológia szemlélete, tárgya, emberképe
2. A szociológia módszertana (mikro- és makroszociológia)
3. Karl Marx osztály- és elnyomódás-elmélete
4. Émile Durkheim elmélete (szolidaritás, anómia)
5. Max Weber elmélete (hatalom/uralom, társadalmi cselekvés, megértő szociológia)
6. A funkcionalizmus irányzata (Malinowski, Parsons, Merton)
7. A Frankfurti Iskola
8. AGIL-system
9. Niklas Luhmann rendszerelmélete (rendszer szintek, bináris kód, autopoiesis)
10. A társadalmi struktúra, rétegződés, státusz, a társadalmi osztály és réteg fogalmai
11. A társadalmi struktúrára vonatkozó elméletek (4)
12. A társadalmi egyenlőtlenség, esélyegyenlőtlenség, hátrányos helyzet és depriváció fogalmai
13. A társadalmi egyenlőtlenségek elfogadhatóságára vonatkozó álláspontok (3)
14. Az egyenlőtlenségek és szegénység lehetséges okai
15. A társadalmi mobilitás típusai
16. Társadalmi cselekvéstípusok Weber szerint (4)
17. Társadalmi cselekvéstípusok Habermas szerint (4)
18. Társadalmi cselekvéstípusok Luhmann szerint (3)
19. A szabad akaratra vonatkozó álláspontok (3)
20. A szabad akaratot befolyásoló külső és belső tényezők
21. A társadalmi csoport fajtái (3)
22. A csoportstruktúra leírására vonatkozó elméletek (4)
23. A személyközi kapcsolatokra vonatkozó elméletek (5)
24. A szociális facilitáció és a prezentáció fogalmai
25. Az ítéletalkotás folyamatában megjelenő szabályok és hibák (3-3)
26. A kisebbségek csoportosítása (3)
27. A kategorizáció, sztereotípiák és előítéletek fogalmai
28. A diszkrimináció fogalma és típusai (3)
29. Az Ekv. fogalmai diszkrimináció fogalmai, a védett tulajdonságok
30. A szocializáció lehetséges fogalmai
31. A társadalmi tanulás módjai (3)
32. Szocializációs ágensek
33. Jogismeret fogalma
34. Jogi attitűd fogalma és kutatása
35. Jogtudat fogalma

(Jogelméleti és Jogszociológiai Tanszék)